

החלטת סגן הממונה על המשמעת

פסק דין וגזר דין

הנקבל הינו סטודנט בפקולטה למדעי הרוח בחוג להיסטוריה. הוא הואשם בכך שבקורס "צמיחתן של מדינות וקהילות מודרניות" הגיש עבודה פרו-סמינריונית שרכש באתר אינטרנט. הנקבל הודה במעשה, ולפיכך הורשע על פי הודאתו בעבירה לפי סעיף 29.3 לתקנון המשמעת – סטודנטים (תשס"ח) (הונאה בעבודה).

בפניי העלו הצדדים טיעונים לעונש. בהודאתו קיבל הנקבל אחריות למעשה ובא כוחו טען כי עצם קבלת האחריות היא טעם להקלה בעונש. הנקבל עלה ארצה לבדו, והוא עובד למחייתו. נטען כי הוא סבל מקשיים כלכליים ולחץ בעבודה. בא כוח הנקבל ביקש כי העונש שיוטל על הנקבל יהיה הרחקה של שני סמסטרים, כאשר סמסטר קיץ ייחשב כסמסטר השני של ההרחקה. הקובל מצידו קיבל את הטעמים להורדה מרף ענישת המינימום הקבוע למקרה הונאה מבחינה מהותית, והדגיש את גילו הצעיר של הנקבל, את היות המעשה מעידה חד-פעמית, ואת השרות הצבאי והעבודה הבטחונית של הנקבל. המחלוקת בין הצדדים היתה לגבי השאלה האם יש לקחת בחשבון סמסטר קיץ, כאשר אין בחוג לימודיו של הנקבל לימודים בסמסטר קיץ (כל אשר היה מבקש ללמוד, אם בכלל, היה קורס חיצוני בשפה הערבית, מחוץ לחוג). כיוון שהסכימו בינם לבין עצמם כי יש טעם לרדת מרף הענישה הקבוע בתקנון, מיעטו הקובל ובא כוח הנקבל בדיון בייחוד הטעמים לירידה מרף המינימום.

נקודת המוצא להכרעה היא סעיף 30א לתקנון המשמעת הקבוע כי במקרה של הונאה, דין הנקבל "יהיה הרחקה בפועל מן האוניברסיטה לשנת לימודים אחת לפחות. על אף האמור לעיל, יהיה רשאי הממונה לחרוג מכך במקרים מיוחדים ומטעמים מיוחדים שיירשמו". מבחינה פורמאלית, שאלת העונש קמה ונופלת על סוגיית קיומם ואופיים של הטעמים המיוחדים. במקרה הזה הטעמים שהוצגו לא היו קשים במיוחד, ולא מצדיקים סטייה מקביעת התקנון. הופתעתי מהיחס של הקובל למקרה, ובמיוחד מהדגש ששם בשירות הצבאי של הנקבל שבעיני אינו רלבנטי כלל. כמו כן, העובדה שהנקבל עובד בעבודה בטחונית לא מקלה עם מצבו, אלא מעידה על כך שהוא עסוק בתפקיד הדורש אמון בדיווח. בכל מקרה לא ראיתי איך נתונים אלה מהווים נסיבות מקלות במיוחד. אציין כי הדבר בלט במיוחד לאור דיון בתיק דומה באותו יום, ובו נסיבות מקלות בהרבה בעיני, ובכל זאת לא כאלה שהצדיקו סטייה מהרף הקבוע בתקנון (לא בעיני הקובל, וגם לא בעיני).

אמרתי כי מבחינה פורמאלית רק ייחוד הטעמים אמור לקבוע אם לסטות מרף הענישה המינימאלי הקבוע בתקנון, אך לא אסתיר כי חומרת העבירה משחקת תפקיד גם היא. קביעת התקנון של עונש מינימום לכל הונאה היא קביעה קשה כאשר מדובר בהונאה בעניין עם משקל פחות. לעומת זאת, במקרה הזה מדובר בעבירה חמורה במיוחד. רכישת עבודה בכסף היא השחתה

של מערך הלימודים והאמון העומד בבסיסו באופן יסודי ביותר, ואי אפשר להתעלם ממנה כאשר באים לפסוק את העונש.

לפיכך, אני גוזר את עונשו של הנקבל כדלקמן:

א. פסילת העבודה והקורס נשוא הקובלנה, "צמיחתן של מדינות וקהילות מודרניות – מרוק, אלג'יר ותוניס".

ב. הרחקה בפועל לשנת לימודים מלאה (מסמסטר ב' תשע"ב, יוכל לחזור ללימודים בסמסטר ב' תשע"ג).

ג. הרחקה על תנאי לשנה אחת, למשך שנתיים.

ניתן היום, _____, בהיעדר הצדדים.

יפורסם ללא שם התלמיד.

פרופ' רועי קרייטנר

סגן הממונה על המשמעת